

Winning van aardgas in de velden Spijkenisse West, Spijkenisse Oost en Hekelingen

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

6 oktober 2004 / rapportnummer 1385-107

commissie voor de milieueffectrapportage

de Minister van Economische Zaken
d.t.v. plv. directeur Energieproductie
de heer drs. J.W.P.M. Haenen
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

uw kenmerk
ME/EP/UM/4041322

uw brief
6 juli 2004

ons kenmerk
1385-108/Br/ab

onderwerp
Toetsingadvies over het MER Winning
van aardgas in de velden Spijkenisse
West, Spijkenisse Oost en Hekelingen

doorkiesnummer
(030) 234 76 21

Utrecht,
6 oktober 2004

Geachte minister,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Winning van aardgas in de velden Spijkenisse West, Spijkenisse Oost en Hekelingen.

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

In het kader van deze m.e.r.-procedure is het de Commissie gebleken dat er bij lokale overheden zorg bestaat over de veiligheid van gasleidingen. Los van dit specifieke project wil de Commissie hier in bredere zin het volgende over opmerken. Artikel 99 Mijnbouwbesluit laat het initiatief tot het uitvoeren van periodiek onderzoek naar de eigenschappen van leidingen over aan de leidingbeheerder. Gezien de geconstateerde maatschappelijke gevoeligheid op dit punt, zou ik u willen aanbevelen in overweging te nemen om voor gasleidingen op het land regels te stellen conform artikel 99.5 Mijnbouwbesluit omtrent de inhoud van en de wijze waarop leidingonderzoeken dienen plaats te vinden en de frequenties van die onderzoeken.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

drs. L. van Rijn-Vellekoop
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Winning van aardgas in de velden
Spijkenisse West en Spijkenisse Oost en
Hekelingen

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

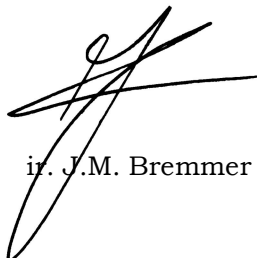
Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Winning van aardgas in de velden Spijkenisse
West, Spijkenisse Oost en Hekelingen

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over
het milieueffectrapport over de winning van aardgas in de velden
Spijkenisse West, Spijkenisse Oost en Hekelingen,

uitgebracht aan de minister van Economische Zaken door de
Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.
winning van aardgas in de velden
Spijkenisse West, Spijkenisse Oost en Hekelingen,

de secretaris

ir. J.M. Bremmer

de voorzitter

drs. L. van Rijn-Vellekoop

Utrecht, 6 oktober 2004

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. OORDEEL OVER HET MER	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Toelichting op het oordeel.....	2

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 6 juli 2004 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in de Staatscourant nr. 136 d.d. 20 juli 2004
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

De Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) heeft het voornemen om gedurende circa 20 jaar gas te winnen (ca. 2 miljoen Nm³/dag) uit de gasvoorkomens Spijkenisse West, Spijkenisse Oost en Hekelingen. De NAM zal gebruik maken van de reeds aanwezige exploratieputten op de locatie Spijkenisse Oost voor de winning van gas uit de velden Spijkenisse Oost en Hekelingen. Op de locatie wordt een nieuwe put geboord voor de winning van gas uit het veld Spijkenisse West. Het gas wordt via een nieuw aan te leggen pijpleiding naar de bestaande locatie Oud Beijerland Zuid getransporteerd. Van daaruit wordt het gas via de bestaande pijpleiding doorgevoerd naar de gasbehandelingsinstallatie in Barendrecht.

De winning van meer dan 500.000 m³/dag aardgas is milieueffectrapportage (m.e.r.)-plichtig. Het milieueffectrapport (MER) dient als onderbouwend document bij de besluitvorming over de vergunning ingevolge de Wet Milieubeheer. De Minister van Economische Zaken is hiervoor bevoegd gezag.

Bij brief van 6 juli 2004¹ heeft de Minister van Economische Zaken de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde MER. Het MER is op 21 juli 2004 ter inzage gelegd². Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen en deze meegenomen in haar advisering.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie aan de richtlijnen van het MER⁵, zoals vastgesteld op 5 januari 2004 op eventuele onjuistheden⁶ en aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁷.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over de vergunningverlening.

Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁴ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

⁵ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁶ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁷ Wm, artikel 7.10

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER aanwezig** is. Het MER is overzichtelijk en ‘to the point’ en geeft een gedegen beschrijving van het project, de consequenties van het relevante beleidskader, de alternatieven en de milieueffecten. Er is daardoor goede en bruikbare informatie beschikbaar gekomen om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming.

2.2 Toelichting op het oordeel

Bodemdaling en waterhuishoudkunde

Als gevolg van de voorgenomen gaswinning zal de bodem over een periode van 20 jaar maximaal 3 cm dalen. De gevolgen van deze bodemdaling voor de waterhuishouding zijn in het MER beschreven. Hoewel de autonome totale bodemdaling in het gebied ten gevolge van inklinking, aardgaswinning en zeespiegelrijzing niet in het MER beschreven is, schat de Commissie op grond van haar ervaring in, dat een daling van 2 tot 3 cm relatief gering zal zijn ten opzichte van de totale bodemdaling.

Uit verschillende inspraakreacties⁸ blijkt echter dat zorg bestaat over de effecten van de bodemdaling op waterkeringen en over de maatregelen die aan de waterkeringen getroffen kunnen worden (en wie de eventuele extra kosten zal dragen). De NAM is in een toelichting ingegaan op deze inspraakreacties. Deze toelichting is via het bevoegd gezag toegestuurd aan de Commissie en tevens aan de diverse insprekers. Volgens de Commissie blijkt uit deze toelichting welke maatregelen getroffen kunnen worden. In de toelichting spreekt de NAM de bereidheid uit om samen met het Waterschap een nadere knelpunten- en maatregelenanalyse uit te voeren.

Cumulatieve effecten gastransportleiding en bestaande leidingen

In (de herziene⁹) bijlage 9 wordt ingegaan op de cumulatieve effecten ten gevolge van het bundelen van de gastransportleiding met bestaande leidingen. Uit diverse inspraakreacties¹⁰ blijkt dat onduidelijkheid bestaat of door deze (potentiële) cumulatieve effecten een grotere afstand tot de leidingstraat in acht genomen dient te worden. In bovengenoemde toelichting gaat de NAM hier op in. Bovendien wordt een aparte Toelichting op bijlage 9 gegeven.

Uit deze toelichting blijkt dat de overheid de situatie met een *enkele* gasleiding als het ‘worst-case’ scenario beschouwt, omdat parallel lopende leidingen

elkaar beschermen, waardoor de faalkans lager wordt. De situatie met een enkele leiding is volgens de Commissie voldoende uitgewerkt.

- De Commissie adviseert de documenten “Toelichting NAM op inspraakreacties milieueffectrapport” en “Toelichting bij bijlage 9 van het MER” bij de ter inzage legging van de ontwerpvergunning openbaar te maken.

⁸ Zie bijvoorbeeld inspraakreacties nr. 2 van waterschap de Brielse Dijkkring en nr. 4 van de gemeente Spijkensse.

⁹ Na de ter inzage legging van de vergunningsaanvraag en het MER is een herziene bijlage 9 gepresenteerd, omdat in de eerdere bijlage geen rekening was gehouden met een bepaalde Gasunie-leiding.

¹⁰ Zie bijvoorbeeld inspraakreacties nr. 3 van de gemeente Korendijk en nr. 5 van de gemeente Oud-Beijerland.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Winning van aardgas in de velden
Spijkenisse West, Spijkenisse Oost en Hekelingen

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 6 juli 2004 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

		Ministerie van Economische Zaken	
Aan Commissie voor de milieueffectrapportage t.a.v. mevrouw ir. J.M. Bremmer Postbus 2345 3500 GH UTRECHT		 Commissie voor de milieu-effectrapportage	
		ingekomen : 8 JULI 2004	
		nummer	
		dossier	
		kopie naar : BPS 63 49 67 B/Bib/HL	
		6x	
Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
6 JUL 2004		ME/EP/UM/ 4041322	diversen
Onderwerp	Aanbieding MER "Winning van aardgas uit de velden Spijkenisse Oost, Spijkenisse West en Hekelingen" + vergunningaanvraag "inrichting Spijkenisse Oost" (Project Spijkenisse Fase II)		
Geachte mevrouw Bremmer,			
Hierbij doe ik u toekomen het bij mij, op 27-05-2004, door de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V., te Assen, ingediende milieueffectrapport (MER): "Winning van aardgas uit de velden Spijkenisse Oost, Spijkenisse West en Hekelingen", alsmede de aanvraag voor een vergunning ingevolge de Wet Milieubeheer voor het oprichten en in werking hebben van de inrichting Spijkenisse Oost.			
Het MER is opgesteld conform de daartoe, op 05-01-2004, vastgestelde Richtlijnen en is inmiddels door mij aanvaard.			
Gaarne verzoek ik u om een "Toetsingsadvies" betreffende dit MER uit te brengen. Ik verzoek u om het "Toetsingsadvies" uiterlijk op 07-10-2004 bij mij in te dienen.			
Het MER en alle andere voor de procedure relevante documenten zullen ter inzage worden gelegd en een kennisgeving daarover zal op 20-07-2004 worden gepubliceerd in de Staatscourant en in het blad "Weekblad Spijkenisse".			
In het kader van de milieu-effectrapportage-procedure zal een openbare zitting worden gehouden op 23-08-2004 om 19.30 uur in de Raadszaal van het gemeentehuis van de gemeente Spijkenisse.			
Bezoekadres	Doorkiesnummer	Telefax	
Prinses Beatrixlaan 5-7	(070) 379 66 85	(070) 379 63 58	
Hoofdkantoor	Telefoon (070) 379 89 11	Behandeld door	
Bezuidenhoutseweg 30	Telefax (070) 347 40 81	mw. drs. C.H. Krijger	
Postbus 20101	Email ezpost@minez.nl		
2500 EC 's-Gravenhage	Website www.minez.nl	Verzoeken bij beantwoording van deze brief ons kenmerk te vermelden	

Ministerie van Economische Zaken

Voor nadere informatie over de terinzagelegging, de openbare zitting en de mogelijkheid om inspraakreacties en adviezen in te dienen verwijs ik naar de tekst van de kennisgeving (bijlage).

Van inspraakreacties en adviezen die naar aanleiding van de terinzagelegging en/of de openbare zitting bij mij worden ingediend zal ik u zo spoedig mogelijk afschriften doen toekomen.

Daarnaast zal ik u te zijner tijd een verslag van de openbare zitting doen toekomen.

Voor nadere informatie kunt u bellen met mw. drs. C.H. Krijger (tel. 070 - 379 66 85).

De Ministerie van Economische Zaken,
namens deze:

drs. J.W.P.M. Haenen
plv. directeur Energieproductie

BIJLAGE 2

Kennisgeving van het MER in Staatscourant nr. 136 d.d. 20 juli 2004

KENNISGEVING

Inspraak met het oog op het milieueffect-rapport (MER) 'Winning van aardgas uit de velden Spijkenisse Oost, Spijkenisse West en Hekelingen' en de vergunningaanvraag inzake 'inrichting Spijkenisse Oost' te Spijkenisse (Project Spijkenisse Fase II)

De Minister van Economische Zaken maakt bekend dat de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V., kantoorhoudende te Assen, op 27-05-2004 een aanvraag voor een vergunning ingevolge de Wet milieubeheer heeft ingediend betreffende het oprichten en in werking hebben van de inrichting Spijkenisse Oost te Spijkenisse. Bij deze aanvraag is een milieueffectrapport (MER) 'Winning van aardgas uit de velden Spijkenisse Oost, Spijkenisse West en Hekelingen' gevoegd.

Doel van de voorgenomen activiteit

Het op economisch en milieutechnisch verantwoorde wijze ontginnen van het aardgas in de aangetoonde aardgasvoorkomens Spijkenisse Oost, Spijkenisse West en Hekelingen gelegen in het gebied van winningsvergunningen Botlek en Beijerland.

Aard van de voorgenomen activiteit

- het in productie nemen van de velden Spijkenisse Oost en Hekelingen vanaf de locatie Spijkenisse Oost via bestaande putten;
- het aanboren (nieuwe put) van veld Spijkenisse West vanaf locatie Spijkenisse Oost;
- het ontmantelen van de locatie Spijkenisse West, nadat het veld Spijkenisse West is ontwikkeld vanaf locatie Spijkenisse Oost;
- het aanleggen van een pijpleiding vanaf locatie Spijkenisse Oost naar de locatie Oud-Beijerland Zuid.

Plaats van de voorgenomen activiteit

De inrichting Spijkenisse Oost, gelegen aan de Papendijk 2, op het perceel, kadastraal bekend gemeente Spijkenisse, Sectie G, nummer 242.

Informatie ten behoeve van de inspraak

Het MER, de vergunningaanvraag en de andere relevante stukken (startnotitie, adviezen, inspraakreacties en richtlijnen) zullen vanaf 21-07-2004 ter inzage liggen op de volgende adressen:

- Gemeentehuis van de gemeente Spijkenisse, Raadhuislaan 106 te Spijkenisse,
- Informatiecentrum van de Directie Communicatie van het Ministerie van Economische Zaken, Bezuidenhoutseweg 30 te Den Haag.

Een samenvatting van het MER kan worden aangevraagd bij de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V., Postbus 28000, 9400 HH Assen, contactpersoon mevrouw Y.C.M. Cornelissen.

Inspraak

Iedereen heeft de gelegenheid om, tot en met 01-09-2004, schriftelijk opmerkingen, dan wel bedenkingen ten aanzien van het MER en de vergunningaanvraag in te dienen bij:

Ministerie van Economische Zaken,
DG Energie,
Directie Energieproductie,
Contactpersoon: mevrouw drs. C.H. Krijger,
Postbus 20101,
2500 EC DEN HAAG,
Telefoon: 070 - 379 66 85.

Bij het indienen van opmerkingen en/of bedenkingen dient duidelijk te worden aangegeven waarop deze betrekking hebben.

Persoonlijke gegevens van de insprekers worden desgewenst niet bekendgemaakt.

Hoorzitting

Een openbare zitting zal worden gehouden op 23-08-2004, in de Raadszaal op het gemeentehuis van de gemeente Spijkenisse, Raadhuislaan 106 te Spijkenisse. Aanvangstijd 19.30 uur.

Ministerie van Economische Zaken

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

Bevoegd gezag: Minister van Economische Zaken

Besluit: Vergunning ingevolge de Wet Milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C17.2

Activiteit: De winning van ca. 3 miljoen Nm³ aardgas per dag uit de velden Spijkenisse Oost, Spijkenisse West en Hekelingen. Het gas wordt via nieuw aan te leggen pijpleidingen naar de bestaande locatie Oud Beijerland Zuid getransporteerd. Van daaruit wordt het gas via de bestaande pijpleiding doorgevoerd naar de gasbehandelingsinstallatie in Barendrecht.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 21 oktober 2003

richtlijnenadvies uitgebracht: 11 december 2003

richtlijnen vastgesteld: 5 januari 2004

kennisgeving MER: 20 juli 2004

toetsingsadvies uitgebracht: 6 oktober 2004

Bijzonderheden: De NAM zal gebruik maken van de reeds aanwezige exploratieputten op de locatie Spijkenisse Oost voor de winning van gas uit de velden Spijkenisse Oost en Hekelingen. Op de locatie wordt een nieuwe put geboord voor de winning van gas uit het veld Spijkenisse West.

Uit inspraakreacties blijkt dat zorg bestaat over de effecten van de bodemdaling op waterkeringen en over de maatregelen die aan de waterkeringen getroffen kunnen worden. Tevens blijkt er zorg te bestaan over de cumulatieve effecten voor de veiligheid door het bundelen van de gastransportleiding met bestaande leidingen. De NAM is in een toelichting ingegaan op deze inspraakreacties. De Commissie adviseert deze toelichting bij de publicatie van de ontwerpvergunning openbaar te maken.

Samenstelling van de werkgroep:

ing. W.G. Been

drs. J.H. Hoogendoorn (toetsing)

dr. A.G.W.J. Lansink (voorzitter richtlijnen)

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter toetsing)

prof. ir. J.J. van der Vuurst de Vries

Secretaris van de werkgroep:

ir. J.M. Bremmer

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20040713	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	20040726
2.	20040802	Waterschap De Brielse Dijkkring	Brielle	20040805
3.	20040830	Burgemeester en Wethouders van Korendijk	Piershil	20040907
4.	20040831	Burgemeester en Wethouders van Spijkenisse	Spijkenisse	20040907
5.	20040830	Gemeente Oud-Beijerland, Dienst Ruimte	Oud-Beijerland	20040907
	20040823	Verslag van de openbare hoorzitting te Spijkenisse		20040907

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Wining van aardgas in de velden Spijkenisse West, Spijkenisse Oost en Hekelingen

De NAM is van plan van ca. 3 miljoen Nm³ aardgas per dag uit de velden Spijkenisse West, Spijkenisse Oost en Hekelingen te winnen, vanaf de locatie Spijkenisse Oost. Op de locatie wordt één nieuwe put geboord. Het gas wordt via nieuw aan te leggen pijpleidingen naar de bestaande locatie Oud Beijerland Zuid getransporteerd. Van daaruit wordt het gas via de bestaande pijpleiding doorgevoerd naar de gasbehandelingsinstallatie in Barendrecht.

ISBN 90-421-1384-7